

Matka

- Autor: Karel Čapek
- Literární žánr: tragédie
- Literární druh: drama
- Časoprostor: asi Španělsko, občanská válka ve 20. století
- Kontext autorovy tvorby (v jakém období působil): 1. polovina 20. století
- Kompozice: chronologická

Životopis autora

- Spisovatel, novinář (lidové noviny), dramatik, režisér, prozaik, překladatel
- Bratr Josef – malíř, spisovatel – měli blízký vztah, sestra Helena – malířka
- Gymnázium Hradec Králové – vyloučen kvůli kritice, gymnázium v Praze – filozofie
- Zpočátku psal s Josefem, poté sám
- Několikrát nominován na Nobelovu cenu, nikdy jí však ne získal
- Hovory s TGM
- 25.12.1938 = úmrtí na zápal plic
- Další díla: Bílá nemoc, R.U.R

Formální znaky

- Drama o třech dějstvích
- Dlouhé pasáže, ve kterých matka náruživě líčí svoje pocity

Postavy

- Matka Dolores: citlivá, starostlivá, laskavá, silná unést ztráty svých nejbližších
- Otec Richard: vojenský důstojník, zahynul v boji s domorodci v Africe
- Ondra: syn, lékař, zemřel v Africe jako oběť svých pokusů na lék proti žluté zimnici
- Petr: syn, zajímá se o politiku
- Kornel: dvojče Petra, zahynul v občanské válce
- Toni: nejmladší syn, nejméně citlivý, píše básně, válka ho nezajímala

Jazykové prostředky

- Jednoduchý jazyk, text psaný v krátkých větách, není těžký na pochopení

Témata, motivy

- Dilema matky. Výzva k boji proti fašismu a válce. Mateřská láska, ochrana vlasti

Typy promluv

- Přímá, nepřímá, polopřímá řeč

Obsah díla

Hlavní postava této hry je matka 5 synů. Její manžel zemřel jako hrdina ve válce v Africe. Nejstarší syn Ondra – lékař zemřel v Africe při výzkumu žluté zimnice, které podlehl. Syn Jiří zemřel při letu, při kterém chtěl dosáhnout výškového rekordu, avšak letadlo se zřítilo. Petr byl vězněn a zastřelen při občanské válce, v těchto bojích padlo i jeho dvojče Kornel. Matka často rozmlouvá se svými mrtvými syny a mužem v jeho pokoji. Nyní jí zbyl jen nejmladší Toni, který se dobrovolně přihlásil bránit vlast ohroženou nepřáteli. Nejdříve ho matka nechtěla pustit, ale z rádia se matka dozvěděla, jak nepřátelé plní jejich zem a vraždí bezbranné děti, a proto prostým heslem *Jdi!* posílá do boje svého zbývajícího syna Toniho.

Ondrášek Marek

Hlavní postava této hry je matka 5 synů. Její manžel zemřel jako hrdina ve válce v Africe. Nejstarší syn Ondra – lékař zemřel v Africe při výzkumu žluté zimnice, které podlehl. Syn Jiří zemřel při letu, při kterém chtěl dosáhnout výškového rekordu, avšak letadlo se zřítilo. Petr byl vězněn a zastřelen při občanské válce, v těchto bojích padlo i jeho dvojče Kornel. Matka často rozmlouvá se svými mrtvými syny a mužem v jeho pokoji. Nyní ji zbyl jen nejmladší Toni, který se dobrovolně přihlásil bránit vlast ohroženou nepřáteli. Nejdříve ho matka nechtěla pustit, ale z rádia se dozvěděla, jak nepřátelé plní jejich zem a vraždí bezbranné děti, a proto prostým heslem JDI! Posílá do boje svého zbývajcího syna Toniho.

Další autoři působící v tomto období (1. polovina 20. století)

- Bohumil Hrabal – Slavnosti sněženek, Ostře sledované vlaky
- Ota Pavel – Smrt krásných srnců
- Karel Poláček – Bylo nás pět

- Erich Maria Remarque – Na západní frontě klid
- George Orwell – Farma zvířat, 1984
- Antoine de Saint-Exupéry – Malý princ
- Romain Rolland – Petr a Lucie
- Ernest Hemingway – Stařec a moře
- G. B. Shaw – Pygmalion